

REGLAMAIN
DAVART IL
PROVEDIMAIN D'AUA
PEL
CUMÜN DA VALSOT

(ediziun 2013)

CUNTEGN

	artichel
I In general	
Chomp d'applicaziun ed intent	1
Incumbenza dal cumün	2
Resalva dal dret surordinà	3
II Provedimaint d'aua	
1.1 In general	
Repartiziun dals implants pel provedimaint d'aua	4
Dovair da colliaziun	5
Colliaziun	6
1.2 Provedimaint d'aua privat	7
2. Furniziun ed adöver	
Princip	8
Condots d'aua	9
Relaziuns da pressiu	10
Quintadurs d'aua	11
Dret da far adöver	12
Furniziun d'aua	13
Aua da construcziun	14
Consüm d'aua	15
Idrants	16
Bügl	17
3. Manaschi, mantegnimaint e renovaziun	
Manaschi, mantegnimaint e renovaziun	18
Controlla e reparatura da defets	19
Controlla da la qualità	20
Responsabilità	21
III Finanziaziun	
1. Princip	
Implants publics	22
Implants privats	23
2. Taxas d'attach per l'aua	
Calculaziun	24
Taxaziun	25
Scadenza ed inchasch	26
3. Taxas d'aua	
Taxa fundamentala	27
Taxa tenor quantità	28
Scadenza ed inchasch	29
4. Mezs legals	
Protesta	30
IV Disposiziuns executivas e finalas	
Entrada in vigur	31

I IN GENERAL

Mincha term masculin in quist regulativ vala eir pel gener feminin.

Chomp d'applicaziun ed intent

art. 1

- 1 Quist reglamaint vala per l'inter territori cumünal. As basand sün la ledscha da fabrica e sül "plan general da preparaziun sector parzial furniziun" ordinescha el la fuormaziun, l'adöver, il mantegnimaint, la renovaziun e la finanziaziun dals implants da provedimaint d'aua sco eir las relaziuns tanter il cumün e'ls proprietaris dals implants privats colliats al provedimaint d'aua cumünal.
- 2 Per implants da provedimaint d'aua chi vegnan planisats e construits i'l rom d'üna planisaziun da quartier, valan las disposiziuns da la ledscha da fabrica davart la planisaziun da quartier. Schi mancan prescripziuns specialas, sun decisivas las disposiziuns da quist reglamaint eir illa procedura pel plan da quartier.

Incumbenza dal cumün

art. 2

- 1 Il cumün construischa e maina ün agen provedimaint d'aua ed üna rait d'idrants. El prevezza las masüras necessarias per proteger e sgürar l'aua da baiver.
- 2 L'extensiun spaziala dal provedimaint d'aua dal cumün e da la rait d'idrants as drizza tenor il plan general d'avertüra. La realisaziun dals implants succeda infra ils termins fixats i'l program d'avertüra.
- 3 Il cumün survaglia ils implants privats colliats a la rait publica.

Resalva dal dret surordinà

art. 3

- 1 Scha quist reglamaint nu cuntogna ingünas disposiziuns specialas, valan in general las disposiziuns da la ledscha da fabrica dal cumün.
- 2 Resalvadas restan plünavant las prescripziuns respectivas dal dret federal e chantunal.

II PROVEDIMAIN D'AUA

1.1 In general

Repartiziun dals implants pel provedimaint d'aua

art. 4

- 1 Ils implants da provedimaint d'aua vegnan repartits tenor lur proprietaris in implants cumünals e privats.
- 2 Implants cumünals sun ils implants da provedimaint d'aua construits e manats dal cumün sco implants d'inchasch d'aua, chombras d'aua, reservuars d'aua, staziuns per redüer la pressiu, pumpas, condots pel provedimaint d'aua e condots pels idrants, indrizs cun aua per stüder fö, idrants, bügls publics.
- 3 Implants privats sun ils implants da provedimaint d'aua construits e manats da personas privatas sco condots chi mainan a las chasas, ventils per redüer la pressiu, condots a l'intern d'edifizis, bügls privats, lingias per attachs privats per pramarans e chamonnas.

3

- 4 Il cumün maina ün plan da cataster dals implants publics e privats dal provedimaint d'aua chi's rechattan sül territori cumünal.

Dovair da colliaziun

art. 5

- 1 Sül sector dal provedimaint d'aua dal cumün ston tuot ils edifizis novs chi bsögnan au a gnir colliats culs condots publics.
- 2 Edifizis ed implants existents ston gnir colliats, scha lur colliaziun es curvegnainta e radschunaivla.
- 3 Avant co cumanzar a construir esa d'installar pro edifizis novs üna colliaziun provisorica per l'aua da construcziun. La colliaziun definitiva succeda d'ürant la realisaziun da la construcziun, in mincha cas avant as chasar aint. Per edifizis existents fixa l'istanza da fabrica il termin da la colliaziun.
- 4 Il permiss da colliaziun vegn dat illa procedura dal permiss da fabrica.

Colliaziun

art. 6

- 1 Il cumün fixa il lö e la spezcha ed il möd da la colliaziun.
- 2 Per regla esa da construir per mincha bain immobigliar ün'aigna colliaziun. L'istanza da fabrica po dispuoner excepziuns o permetter talas sün dumonda. Pro la partiziun da bains immobigliars po gnir prescrit ün'aigna colliaziun per mincha part.
- 3 L'istanza da fabrica decida, scha la colliaziun dals implants privats culs publics sto gnir executada dal cumün o dals petents.

1.2 Provedimaint d'aua privat

art. 7

- 1 Ün provedimaint d'aua privat po gnir concess be scha tal es garanti cun au a da buna qualità e schi'd es avantman il permiss chantunal necessari. Sch'ün stabel dispuona sper il provedimaint d'aua privat eir d'ün attach a la rait da distribuziun cumünala, es scumandada la colliaziun da las duos raits da condot.

2. Furniziun ed adöver

Princip

art. 8

- 1 Tuot ils implants da provedimaint d'aua ston gnir costruits confuorm a las reglas arcugnuschüdas da la scienza da construcziun e da la tecnica da provedimaint d'aua.
- 2 Scha prescripziuns tecnicas specialas mancan in quist reglamaint, conceda l'istanza da fabrica ils cumonds necessaris illa procedura pel permiss da fabrica. Per quist intent po ella s'orientar tenor las normas e las recumandaziuns respectivas da las federaziuns professunalas.
- 3 Lavuors vi d'implants privats da provedimaint d'aua chi sun colliats culs implants dal cumün, das-chan gnir fattas be da persunas qualificadas, chi s'oblian d'executar da tuot temp reparaturas in cumün.

Condots d'aua

art. 9

- 1 Per tuot ils condots d'aua das-cha gnir dovrà be material da prüma qualità chi resista a la pressiu d'aua.
- 2 Per la colliaziun al condot dal cumün esa d'installar üna spina da condot (Schieber) chi sto gnir segnada cun üna tabla.
- 3 Ils condots d'aua ston gnir installats suot terra, gnir manats i'l edificzi e ston gnir protets cunter il dschelar.
- 4 Pro implants cumbinats per au a da baiver ed au a d'adöver ston gnir previssas masüras per excluder ün reflüss da l'au a d'adöver.
- 5 Avant sco zuoglar ston tuot ils implants privats per il provedimaint d'au a gnir collaudats e masürats da l'istanza da fabrica. La controlla s'extenda eir sülla consistenza da l'implant pro almain 15 bars pressiu da l'au a.

Relaziuns da pressiu

art. 10

- 1 Scha la pressiu illa rait da condots es massa gronda, esa d'installar ventils per redüer la pressiu pro l'entrada dal condot in l'edificzi. Tuot ils cuosts in quist connex sco eir ils dons chi resultan in consequenza da l'inobservanza da quistas prescripziuns van sün don e cuost da las persunas privatas.
- 2 Scha la pressiu illa rait da condots nu tendscha, pon gnir inviadas cul consentimaint da l'istanza da fabrica, las masüras necessarias per dozar la pressiu. Tuot ils cuosts in quist connex van sün don e cuost da las persunas privatas.
- 3 Perditas d'au a ston gnir annunzchadas immediatamaing al cumün.

Quintadurs d'au a

art. 11

- 1 In tuot ils edificzis chi sun colliats cul provedimaint d'au a ston gnir installats quintadurs d'au a pro l'entrada dal condot in chasa e quai in ün lö chi'd es bain accessibel. Avant e davo il quintadur d'au a ston gnir installadas spinas. Id es scumandà da retrar au a avant il quintadur. Ils access al quintadur d'au a ston gnir tgnüts liber.
- 2 Ils quintadurs d'au a vegnan furnits dal cumün e restan in seis posses. Il cumün metta in quint il fit e la revisiu dals quintadurs als privats. Per stallas ston gnir installats quintadurs independents.
- 3 Dons vi da quintadurs d'au a chi vegnan chaschunats tras negligenza (p.ex. laschar dschelar) da persunas privatas van sün don e cuost da quellas. Scha la masüraziun dal consüm d'au a vegn missa in dumonda, sto il quintadur gnir controllà officialmaing. Resulta da la controlla ün sbagl da plü da 6 % van ils cuosts da la controlla sün don e cuost dal cumün, in oters cas sün don e cuost da las persunas privatas.

Dret da far adöver

art. 12

- 1 Il cumün furnischa da princip au a i'l rom d'ün consüm normal per ün bain immobigliar i'l territori da colliaziun.
- 2 La furniziun d'au a per intents da mansteranza ed industrials sco eir per ulteriurs implants cun ün grond consüm d'au a faja dabsögn d'ün permiss special dal cumün.
- 5

3 Per furniziuns extraordinarias d'aua pon gnir stipuladas cunvegna specialas.

Furniziun d'aua

art. 13

- 1 La furniziun d'aua as drizza tenor la capacità dal provedimaint d'aua. Üna pressiu constanta nu po gnir garantida. In cas da s-charsdà d'aua, da disturbis, d'incendis e d'oters motivs sufficiants ston restricziuns da la furniziun d'aua gnir acceptadas sainza il dret d'indemisaziun.
- 2 Interrupziuns o restricziuns da la furniziun d'aua chi sun previsiblas ouravant ston gnir comunicadas a las personas pertoccas.

Aua da construcziun

art. 14

- 1 L'aua da construcziun per edifizis novs sto gnir retratta sur la colliaziun d'aua dal bain immobigliar da construcziun. In cas specials po l'istanza da fabrica permetter colliaziuns provisorias.
- 2 Il consüm da l'aua da construcziun sto gnir masürà. Pro colliaziuns novas e colliaziuns provisorias d'aua ston gnir installats quintadurs d'aua. La furniziun d'aua da construcziun per fabricats segua sün quint, privel e respunsabilità dal patrun da fabrica.

Consüm d'aua

art. 15

- 1 Ils consüments d'aua han da dovrar l'aua da möd spargnus.
- 2 Id es scumandà da laschar cuorrer l'aua sainza bsögn (p. ex. per evitar dschetas).
- 3 In cas da s-charsdà d'aua ed in cas d'incendi sto il consüm d'aua gnir redot sün ün minimum. Schi fa dabösgn, dispuona l'istanza da fabrica restricziuns transitorias.

Idrants

art. 16

- 1 Ils idrants servan sco indriz per stüder fös e nu das-chan da princip gnir ütliats per oters intents. Sün dumonda pon gnir permissas excepziuns.
- 2 Prelevaziuns d'aua da la reserva per stüder fös per excercizis da pumpiers ston gnir adattadas al stadi d'aua actual.
- 3 L'aua d'implants d'idrants, bögls ed oters reservuars privats chi vegn dovrats per acziuns ed excercizis dals pumpiers sto gnir furnida gratuitamaing.

Bögls

art. 17

- 1 Sco bögls publics valigan tuot quels chi sun in posses dal cumün e quels sün terrain cumünal però in posses da las corporaziuns da bögls.
Sco bögls privats vaglian tuot quels chi sun in posses e sün terrain privat.
- 2 Pel mantegnimaint dals bögls tenor alinia 1 sun respunsabels ils possessuors.
- 3 L'aua dals bögls nu das-cha gnir insuos-chada tras il lavar da roba malnetta. Id es scumandà da lavar veïculs vi dals bögls.

- 4 Persunas privatas chi douvran ils bügls publics han da güdar sün ordinaziun dal cumün da nettiar ils bügls e da far liber quels da naiv e glatsch. Id es scumandà per privats da retrar aua permanentamaing (uder) da bügls publics e privats.
- 5 In cas da s-charsdà d'aua ston ils bügls gnir serrats gio. L'istanza da fabrica relascha las ordinaziuns necessarias.

3. Manaschi, mantegnimaint e renovaziun

Manaschi, mantegnimaint e renovaziun art. 18

- 1 Tuot ils implants da provedimaint d'aua ston gnir manipulats, chürats e mantgnüts da moda adequata e ston gnir renovats a temp.
- 2 Ils proprietaris (cumün e privats) sun respunsabels pel manaschi e'l mantegnimaint dals implants.

Controlla e reparatura da defets art. 19

- 1 Il cumün controlla periodicamaing ils agens ed ils implants privats colliats al provedimaint d'aua dal cumün concernent lur stadi. A la persuna incumbenzada cun la controlla esa da permetter l'access als implants.
- 2 Il cumün lascha reparar immediat ils dons constatats vi dals implants publics.
- 3 Defets vi dals implants privats ston gnir reparats da las persunas privatas o sün ordinaziun dal cumün sün agen quint e sainza retard.
- 4 Scha las ordinaziuns nu vegnan observadas o sch'üna intervenziun immediata dal cumün es indispensabla in cas urgaints, lascha il cumün reparar ils dons o ils disturbis sün don e cuost da las persunas resp. da las interpreisas respunsablas. Quellas ston gnir orientadas immediatamaing in scrit davart las masüras chi sun gnüdas inviadadas.

Controlla da qualità art. 20

- 1 Il cumün lascha controllar periodicamaing la qualità da l'aua da baiver (autocontrolla).
- 2 El inviescha generalmaing e specialmaing in cas cha l'aua da baiver ris-cha dad esser periclitada tuot las masüras necessarias per proteger ils consüments d'aua.

Respunsabilità art. 21

- 1 Ils proprietaris d'implants privats da provedimaint d'aua stan bun invers il cumün per dons vi d'implants publics chi vegnan chaschunats tras üna construcziun manglusa, üna funcziun na sufficiainta o tras ün manaschi ed ün mantegnimaint manglus dals implants privats.
- 2 Il cumün da sia vart sta bun per dons chi resultan vi d'implants privats tras ün manaschi, üna chüra o üna reparatura na adequata dals implants cumünals.
- 3 Resalvada resta plünavant la respunsabilità dal cumün per l'aua da baiver furnida.

III FINANZIAZIUN

1. Princip

Implants publics

art. 22

- 1 Tenor las prescripziuns da la ledscha da fabrica in chascha il cumün contribuziuns e taxas chi cuvran ils cuosts e chi sun confuormas al princip dal chaschunader per construir, manar, mantgnair sco eir per renovar (sanar, substituir) implants publics da provedimaint d'aua. Schi dà relaziuns specialas, porta el ils cuosts restants our da mezs generals.
- 2 La calculaziun e la taxaziun da las taxas d'attach per l'aua e da las taxas d'aua (taxas fundamentalas e taxas tenor quantità) succeda tenor las prescripziuns da quist reglamaint e tenor la tariffa da taxas relaschada dal cumün.
- 3 Il quint pel provedimaint d'aua vegn manà sco finanziaziun speciala.

Implants privats

art. 23

- 1 Ils cuosts dals implants privats da provedimaint d'aua sco eir da lur colliaziun a la rait publica van sün don e cuost da las personas petentas. Colliaziuns preparadas dal cumün vegnan missas in quint cun conceder il permiss da colliaziun.
- 2 Scha la colliaziun vegn executada tras il cumün, vegnan las personas petentas obliadas da surtour ils cuosts correspondentes.
- 3 Scha las colliaziuns ed ils condots da colliaziun servan a plüs bains immobigliars, ston gnir scumpartits tuot ils cuosts cumbinats cun quai, da las personas privatas svesa. Resalvada resta la repartiziun dals cuosts tras l'istanza da fabrica in proceduras per il plan da quartier sco er in cas da condots privats da colliaziun chi ston gnir costruits resp. utilisats cumünaivelmaing sün cumond da l'istanza da fabrica.

2. Taxas d'attach per l'aua

Calculaziun

art. 24

- 1 Las taxas vegnan missas in quint in basa a la stima da la valor ufficiala dal stadi nouv (Neuwert). Cul permiss da fabrica vain decretà ün aquint in basa als cuosts da fabrica approximativs.

Pro müdamaints da la fabrica (p.ex. pro renovaziuns, ingrondimaints opür fabricats substiziunals) vi da stabilimaints existents chi sun fingià tachats vi da l'infrastructura e chi chaschunan ün augmaint da la valor nouva ufficiala tenor la stima ufficiala, sun da contribuir taxas d'attach per aua e per aua persa/sarinera. Quellas taxas vegnan calculadas sün la differenza tanter la valor da nouv indexada da la stima ufficiala avant il müdamaint e la valor da nouv dal stabilimaint davo il müdamaint.

Taxaziun

art. 25

- 1 Las taxas d'attach per l'aua per edifizis novs sco eir ils pajamaints posteriurs pro amplificaziuns e müdamaints da l'intent chi sun suttamiss a la taxa vegnan missas in quint provisoriamainc cun conceder il permiss da fabrica e quai sün basa da las

indicaziuns illa dumonda da fabrica. La taxaziun definitiva succeda davo cha la stima ufficiala es avant man.

- 2 Las taxas d'attach per la prüma colliaziun d'edifizis existents vegnan taxadas cun conceder il permiss d'attach.
- 3 Scha tschertas indicaziuns illa dumonda da fabrica sun evidaintamaing falladas, alura fixescha l'istanza da fabrica la valor da fabrica chi'd es decisiva per la taxaziun sün fundamaint d'ün aigna calculaziun.

Scadenza ed inchasch

art. 26

- 1 Las taxas d'attach per l'aua scadan cun la colliaziun dal fabricat als implants publics da provedimaint d'aua. Pajamaints posteriurs per amplificaziuns o müdadas da l'intent scadan cul cumainzamaint da las lavuors da fabrica.
- 2 Las taxas specialas da colliaziun scadan cun la terminaziun dals implants da provedimaint d'aua finanziats dad ellas.
- 3 Las taxas d'attach taxadas provisoriamain o definitivmain ston gnir pajadas infra 60 dis davo la consegna dal quint da taxas correspondent. In cas d'ün pajamaint retardà po gnir miss in quint ün fit da retard ill'otezza da las tariffas chantunalas valablas quella jada.
- 4 Las disposiziuns ed ils quints vegnan tramiss als proprietaris inscrits i'l cudesch fondiari al mumaint da la facturaziun. In cas da relaziuns in dret da fabrica succeda la facturaziun a las persunas cun dret da fabrica, in cas da proprietà cumünaivla o da cumproprietà als proprietaris cumünaivels o als cumproprietaris, in cas da proprietà in condomini a l'administraziun.

3. Taxas d'aua

Taxa fundamentala

art. 27

- 1 La taxa fundamentala periodica chi sto gnir pajada annualmaing per tuot ils bains immobigliars colliats.

Taxa tenor quantità

art. 28

- 1 Las taxas tenor quantità chi ston gnir pajadas per tuot las immobiglias colliadas, vegnan inchaschadas tenor il consüm d'aua frais-cha chi vegn registrà sül quintadur d'aua e tenor la norma da taxas in fr./m³ fixada i'l uorden da taxas.
- 2 La facturaziun da las taxas tenor la quantità succeda a basa dals quintadurs d'aua. Sch'ün quintadur d'aua muossa effectivamaing a moda incorrecta il consüm d'aua o sch'el es ruot, vegn resguardada l'aua retratta daspö l'ultima controlla fixada tenor il consüm da la medema perioda da l'on precedaint. In quist connex ston gnir resguardats müdamaints concernent il bsögn d'aua.

Scadenza ed inchasch

art. 29

- 1 Las taxas d'aua scadan adüna la fin da l'on. Schi succeda ün müdaman d'ürant l'on, scada la taxa debitada cul müdaman pro rata.

- 2 Las taxas missas in quint ston gnir pajadas infra 30 dis daspö la consegna dal quint da taxas. In cas d'ün pajamaint retardà po gnir quintà ün fit da retard in l'otezza da las tariffas chantunalas valablas quella jada.
- 3 Ils quints e las disposiziuns vegnan tramissas a las personas inscrites i'l cudesch fondiari al mumaint da la facturaziun. In cas da relaziuns da dret da fabrica succeda la facturaziun a las personas cul dret da fabrica, in cas da proprietà cumünaivla u cumproprietà als proprietaris cumünaivels o als cumproprietaris, in cas da proprietà in condomini a l'administraziun. In cas dad dret d'usufrüt o d'abitar vegnan ils quints tramiss a las personas chi han il dret.
- 4 La suprastanza cumünala relascha ün uorden da taxas. Quel cumpiglia taxas d'attach, taxas fundamentalas e taxas dependentas dal consüm. La suprastanza cumünala decida i'l rom dal preventiv da la chascha cumünala ed orientescha a la radunanza cumünala supra eventuals müdamaints.

4. Mezs legals

Protesta art. 30

- 1 Protestas cunter ils quints da taxa ston gnir inoltradas in scrit e cun motivaziun a l'administraziun cumünala infra 10 dis. La direcziun cumünala examinescha la protesta e fixa l'otezza da la taxa debitada in üna disposiziun, chi po gnir contestada infra 20 dis pro la suprastanza cumünala.

IV DISPOSIZIUNS EXECUTIVAS E FINALAS

Entrada in vigur art. 31

- 1 Quist reglamaint aintra in vigur cun l'approvaziun tras la radunanza cumünala.
- 2 Sias disposiziuns sun applichablas per tuot las dumondas da colliaziun e tuot ils progets da construcziun chi nu sun amo permiss avant l'entrada in vigur dal reglamaint. Las taxas d'aua vegnan inchaschadas per la prüma jada per l'on 2013 tenor il uorden da taxas chi's basa sün quist reglamaint.
- 3 Cun l'entrada in vigur da quist reglamaint vegnan scholtas tuot las prescripziuns anteriuras dal cumün chi stan in cuntradicziun cun el.

Decis da la radunanza cumünala dals 10 settember 2013.

Ramosch, *11.09.2013*

PEL CUMÜN DA VALSOT

il capo cumünal:

Victor Peer
Victor Peer

Il manader administraziun:

Georg Luzzi
Georg Luzzi

